

ZEMPLÉNI LAPOK.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főút 9. szám

hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdményi pénzek is küldendők.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Társadalmi hetilap,
főtekintettel Zemplénmegye érdekeire.

(Megjelenik minden kedden.)

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „
Néptanítóknak és körjegyzőknek egész évre . . . . . 4 „ — „
A hirdetési díjak, a hirdetési rovat éln látható díjszabályzat szerint számítottak.

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:

BORÚTH ELEMÉR

HORNYAY KÁLMÁN.

Előfizetési felhívás

„ZEMPLÉNI LAPOK“

april—juniusi évnegyedére.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.
Félévre . . . . . 3 „
Háromnegyedévre . . . . . 4 frt 50 kr.

Községi előljárók, jegyzők s néptanítóknak évnegyedenként 50 krral olcsóbban.

Előfizethetni a „Zempléni Lapok“ szerkesztőkiadóhivatalában S.-a.-Ujhelyben, vidékről ugyanoda czimezendő postautalványon.

Gazdasági levelek.

III.

Szorongó kebelrel olvassuk naponként, mily óriási pusztításokat visznek véghez országsszerte az árvizek. Fájdalom tölti el a lelket, midőn látjuk, hogy ez a különben is tönkre silányított szegény ország mint vész, mint pusztul! És e fájdalmat fokozza még azon megütközés is, mely szerint az árvízszújtott vidékek lakossága keserűségében már-már arra fakad, hogy a vízszabályozások kezdeményezőjét is megátkozza.

Vajjon jogosult-e ezen panasz, ezen kifakadás? Nem jogosult; ámbar megbocsátható; mert a közvetlen veszély tudata megzavarja, megzavarhatja még a józan ítélőtehetséget is. Nem jogosult; mert minden józanul gondolkodó fő előtt tisztán áll az: mikép a természet romboló szeszélyeinek megátálása és így a korlátlan szabadságban garázdálkodó folyóvizek megszabályozása, a legüdvösebb emberi intézmények egyike, minek foganatosítása által népek, országok jóléte biztosítható. És minden bi-

zonnal ezen szent cél lebegett Széchenyi István gróf előtt is, midőn hazája garázdálkodó vizeinek megszabályozását sürgette; valamint követői előtt is, midőn ezek, tehetségük és hatalmuk egész sulyával odahatottak, hogy egy-egy folyó a szabályozás üdvös műve által, dulásaiban megzaboláztassék; hogy egy-egy folyammenti vidék fáradságos munkájának gyümölcse, a vizek szeszélyeinek hatalma alól fölszabadíttassék.

Nem az a hiba, hogy szabályoztunk és szabályozunk! Előttünk is, utánunk is, szabályoztak és szabályozni fognak mindenütt, a hol művelt népek laktak és lakni fognak; mert a műveltség eljuttatja és eljuttatandja a jövőben is az embert azon tudat magaslátára: mikép a természet romboló kezének gátat vetni tudásban nyilvánul legfényesebben magasztos emberi hivatása.

Lehetnek, talán vannak is a szabályozásoknál műszaki és egyéb hibák is; de ezen mellékhibák mellett, a fő-fő hiba szerintünk abban rejlik: mikép a vízszabályozások roppant horderejű műveleténél egyéb, ezen műveletre a létkérdés fontosságával bíró intézkedéseink, nem haladtak párhuzamosan. Nem a vízszabályozásokban, hanem a vízszabályozások mellett korlátlanul üzött okatlan erdőpusztításokban van a fő-fő hiba!! Azok a szakértők, a kik például 50—100 év vizállásából kivont eredmények után, meghatározták: hogy ez, vagy amaz ármeder milyen nagy legyen? ha számítottak is — minthogy számítaniok kellett is — arra: mikép a beiszaposodás által ezen meder szűkülni, kevesbedni fog; de nem számíthattak arra, hogy a beerdősített hegyek patakjai oly óriási mérvekben fogják a beiszaposítást eszközölni, mint azt most teszik; mert az erdőtalajok (a hegyek és dombok) a rajtok állott fázat által megkötve tartatván, a lerohanó vizeknek ellentállottak; míg most az erdők nagy részben kiirtatván, a fázat eltávolítása által feloldott talajt, a felhőszakadások és záporok lemossák és a patakok rohamosan viszik a nagyobb folyókba.

Nem kell messze mennünk, hogy állításunk beigazolására példát mutassunk. A Kis-Bányácska és Mikóháza mellett elvonuló kopár hegyoldalt nézzük meg és tapasztalni fogjuk, mikép az elvo-

nuló hegységnek magasabb, erdős részén, alig találunk számbavehető vizmosást, míg a kiirtott alsó részen megszámlálhatlan sokaságban nyujtóznak le az óriási vizmosások, melyek hogy legújabb keletűek, mutatja azon körülmény, mikép élő emberek emlékezete szerint, csak egy pár évtizeddel előbb, még minden vizmosástól ment, viruló erdők voltak.

Hová lett az a roppant sok föld, homok, murva és kötörmelék, mely ezen vizmosásokból hiányzik? . . . Egy része a közelben fekvő rétségből csinált egy terméketlen sivatagot; a másik könnyebben leiszapolhatott részt, régesrégén a nagyobb folyók medrébe szállították a patakok.

Van része az idej vizáradások előidezésében a rendkívül nedves időjárásnak is; de az a minden fogalmat meghaladó garázdálkodása az áradásoknak, legnagyobb részben mégis az okatlan erdőpusztítások és az ezek következtében előállott beiszaposodásoknak a következménye.

Voltak és lehetnek is évek, midőn a kisebb mérvű csapadék által nem duzzasztott folyókban, ezen fölötté veszélyes beiszaposodás nem lesz oly szembeötlő, mint most; de valahányszor nedves évek lesznek, ezen kalamitások mindannyiszor visszatérnek.

De a multat és annak hibáit meg nem történte kék tenni az istenek hatalmi korén is tülesvén: a jövőben kell, az édes mindnyajunk által beismert, okatlan erdőpusztítással nemcsak névleg, de tényleg is felhagynunk; és az elpusztított erdők tönkrement, lemosott talaját, minden hatalmunkban álló módon és eszközökkel, az egyedüli üdvös befásítás által megkötnünk! . . . A befásítás által a talajt megköttjük; a csapadék vizét az által kényszeríthetjük, hogy lassabban és tisztán, nem pedig a kimutatott anyagokkal vegyülve, folyjek rendeltetése helyére.

No de hát ezen művelet minálunk, a hol minden elütetett egy élőfának — száz ellensége van; — „pium desiderium!“

K. K.

TÁRCZA.

Szomorú évforduló.

— Emlékezés Darmay Viktorra. —

Szomorú, különösen nekem. Mióta ő engem itt hagyott, mióta nincs kivel szőjjem nagyretörő terveimet, nincs aki a barátság megbecsülhetlen, utánozhatatlan, soha nem pótolható szavaival segítsen, bátorítson azóta olyan félelmeimnek érzem magamat.

És oly megfoghatatlan előttem az egész! Hogy ő „nincsen“, hogy többé nem szoríthatjuk meg egymás kezét, hogy nem ront be többé hozzám azzal az ő szokott heves modorával s nem újságol nekem villogó szemekkel világbontó eseményeket, melyek aztán közös sajnálatunkra, oly hitványul simulnak el. . .

Darmay Viktor meghalt.

Most egy éve ennek. S azóta én hányszor eltépelődtem ezen a gondolon, hányszor igyekeztem megnyugyást találni — s nem találtam mostanilag sem. És nem fogok találni soha.

Szegény felejthetetlen Viktorom! Nem mehettem el még sírodhoz. Te tudod, hogy nem a közöny tartott vissza. Te tudod, mert te ismertél engem legjobban. Bebizonyítottad azt halálos ágyadon is, midőn egy levelet írtál, ami szeretett Miklós bátyánkhoz. . . Nem mehettem el sírodhoz, de annál többször vagyok én veled a te szellemeddel. Mikor bevehetem magamat a magány négy

fala közzé, előveszem dalaidat, melyeknél szebbeket Petőfi Sándor óta nem igen sokat írtak; előszedem sárgulásnak indult leveleidet s beszélgetek veled.

1877. január vége felé egész váratlanul topant be iczi-piczi szobámba az én szeretett barátom. Mint mindig, ezuttal is hozott magával egy igen szép tervet. (Tudunk mi mindketten nagy-szerű terveket csinálni, hanem hát nem azért van minden héten egy csütörtök, hogy csak egy terünk is sikerülhetett volna.) Ezuttal az ő indítványára azt határoztuk el, hogy egy radikális irányu heti lapot indítsunk meg „Ifjú Magyarország“ cím alatt. Az előfizetési felhívást nyomban meg is írtuk. Szépen, okosan, — annyit mondhatok. Az előfizetési felhívást mint szerkesztő én jegyeztem alá. A mi mondandóm van még erre vonatkozólag, az csak annyi, hogy az „Ifjú Magyarország“ meghalt, mielőtt megszületett volna s nem is valami irodalom-történeti szempontból hoztam ezt itt fel, hanem, hogy érthetővé legyen ez a levél:

Felső-Kelecseny, 1877. febr. 7.

Kedves Endrém!

Pár nap mulva Lasztócson vagyok, azért kérlek intézd leveledet ezental oda és kérd meg a mi Gáspár Asmódi alias Spárka Imre barátunkat is, hogy „Cigarette“-jeit, (egy rövid élcz-lap), ha ugyan még szelelnék, vagy el nem szeleltek, expedialja ezután legújabb hadiszállásomra. Apropos hadiszállás! Nagyon kutyául vagyok, su! Torkom Csernajeftét mondott, invalidus vagyok. A sok Rückwärts-Concentrirung Budapestről hazafelé, tökéletesen tönkre tette gyönyörű hangomat,

a melylyel alkalmilag egy xerxesi hadsereget is képes lettem volna diadalra vezényelni.

Egyébirant kórházi állapotommal nagyon meg vagyok elégedve; 10-ig alszom, 11 és egy negyed óraker megeszem egy darab szalonnát, peccenyét, leöntve egy kis szilvóriummal; 12 és fél óraker ebédelek, ebéd után beveszek egy ibrik (becsületekre mondom egy egész ibrik) fekete kávé. Noha benne a fekete kávé feketébb, mint ez a tinta.

Most pedig! Igaz-e vagy nem igaz? Ide az a hír jött per pedes (egy zsidó gyerek hozta), hogy Tiszta végre lemondott. *) Kezdődik a chaos. Szeretném elénekelni Petőfivel: „Nagy napokat látok közeledni stb.“ Te Ember! Emlékezzél szavamra, hogy oly katasztrófa elé megyünk, a melyet még a világ nem látott. Dicső szerepe lesz a költészetnek e katasztrófában, a „vas-lant“ ideje megérkezik, vihar-hangon fogunk énekelni, kezünkben az itélet trombitája fog harsogni, ugy visszük az új világot ostromra, az ó világ ellen. Ha ez még álom, holnap valóság lesz.

Te pedig mozgasd a követ! A 60-as bizottság megszűnt, a polgárság vette kezébe az ügyet, egyesítsd a fiataliságot, annak minden osztályát, kavard a paraszt, éleszd a tüzet, meglátod lobogni fog. Hogy vagy a kereskedő-ifjak társulatával, a munkás-egylettel, a polgárokkal, az ügyvédjelöltekkel? Legközelebb hazulról irok neked s február végéig a lapra nézve minden eredményt. Ölel szerető barátod. Győző.

Hát ilyen álmokat szőttünk — mi ketten. Ketten voltunk az országban, kik nagy dolgokban

*) Szegény Viktor! ha tudnád, hogy az kimond, bemond, felmond, átmond, szétmond, de le nem mond! Sz. E.

Népnevelés.

Még egy pár szó a „zemplénmegyei tanítók egyesüléséhez.”

Az emberi szellem egyéni léte és társadalmi közösségére nézve oly óriási hatalom, melynek feladata saját munkássága által fejteni ki mindazon erőket s ezek közvetítésével mindazon képességeket, amelyek ugy a jelenben, mint a jövőben az áldásos eredményt biztosítják számunkra. De a hol a szellem elsatnyult, ott nem lévén erő, annál kevesebb képesség: ott ne kecsgezzük magunkat a kedvező eredmény reményének parányi sugarával sem!

Ne hogy azonban félre értesse nek szavaim, kénytelen vagyok eleve is kijelenteni, hogy az előbbiekkel nem azt akartam mondani, mintha bizony Zemplénmegye tanító-testületében szellemi fogyatkozás mutatkoznék s ez által lenne általam első ízben — e lapok hasábjain indítványként felhozott egyesülés eszméjének sikeresítése akadályoztatva; de igen szájalomteli könnyekre fakad a tanúgybarát szeme, ha olyasmit olvas, mint olvasható e lapok 10. számának „maradás” rovatában, hol (K.) jegy alatt az mondatik, miszerint „E lapokban már többször hívtattak fel a megyei tanítók egyesülésre, de a lelkes felhívások eredménytelenül elhangzottak — a tanítók hallgatók!”

Nem gondolnám, hogy a haladás eszméjéről valakinek is közlünk oly szegény fogalma legyen, mely a meghányt-vetett körülmények e vonatkozatban állagát a „maradás”-ban lenné fel: — mert ez — míg egyrészt arithmetikai lehetetlenség, másrészt tekintettel a fentebb idézett mondatra, nem hiszem, hogy annak írja saját lelkületének díszes otthonjában írta volna ezt, a mit irt. — ez utóbbi állításom igazságossága mellett félremagyarázhatatlanul harszolván e becses lapok 4. száma, hol említve volt, miszerint a s.-a.-új helyi tantestület f. é. január hó 4. napján tartott értekezlete alkalmával küldetett ki 5 tagu bizottság — az egyesülés tekintetében július hóban tartandó alakuló közgyűlés tárgyai nak megállapítása és az alapszabály tervezetének kidolgozása iránt.

Ezt kényszerült helyzetemnél fogva vagyok bátor e lapok hasábjain közzé tenni: megnyugtató sül azon 14. kartársamnak, kik ez érdemben hozzám az elmúlt két hét lefolyása alatt kérdést intéztek.

De nem hagyhatom érintetlenül azon kérdést sem, hogy: „mi oka lehet annak az óriási közönynek, melylyel tanítóink nagyobb részénél találkozunk, ha egyesülésről van szó?” stb.

Az idézett kérdés egy s ugyanazon az előbbivel, csak más alakba van öltöztetve; — minthogy pedig cikkirő „óriási közönnyel” vádolja az előbb még csak hallgatott tanítókat, erre vonatkozólag legyen szabad megjegyznem, hogy ily eljárással sohasem lesz Zemplénmegye tanító-testülete önálló egészské alakítható; mert míg egyrészt az 5 tagu központi bizottság érezhette magát elsősorban sértve eme megfontolatlan vád ólom sulyától; — másrészt — föltéve azon esetet, hogy ez megyénk összes tanférjára irányult, — nem eshetett-e zokon nekünk, kik a provincián működve, a tárgy érdemében további áldásos intézkedések megtételét a központtól várjuk.

Nem a 2-3 frt tagsági díj, nem a lelkesedés hiánya okozta eddigéig egyesülésünk sikertelenségét; mert minket erre a törvény kötelezve, az e vonatkozatban kiadott szabályrendeletek egyéni jogokkal

biztunk, hittünk, reméltünk. Én mozgattam is a követ. Felkerestem az ügyvédjelölteket, dáridóikban részt vettem, hogy csak megnyerhessem őket ügyünknek, a kávéházakban, hol a fiatalság gyülekezni szokott, mind meglátogattam; konferáltam, tanácskoztam a szajásabb polgárokkal stb. stb. Mind is buzult az, mig velők beszéltem; nem egy felkeresett, előfizetési felhívásomat nyálbárára hordozták, kiragasztgatták, de minthogy nem nézett ki az egészéből utcai demonstráció, a mai fiatalság pedig e nélkül nem fog semmibe, egy szép napon bezártam a boltot s azt irtam Viktornak, hogy a begyűlt előfizetési pénzeket vissza küldtem, az ifju hazafiakkal, polgárokkal pedig nem konferenciázok többet, mert nekem nincs pénzem nemzeti színű máslikra, vörös tollakra, cigánymuzsikára, és bojtos pipára — ezek nélkül pedig nem lehet semmit se tenni.

Viktor nagyon elbusult. Az ő lángoló keblére ez igen lehűtőleg hatott — egy kis időre. Hanem megint csak reménykedett. „Ma még álom, holnap valóság,” mondta újra.

Hát ne mondja senki ő rá, hogy meghasonlott magával. A kinek szívének annyi vágy, remény, annyi nagyra törő eszme lelkesítette, az nem lehetett életunt.

Mert azt is irta volt róla egy lap, hogy arcán az életuntság látszott. Elnézte azt a nekrológ-író. Nem életuntság volt az, hanem inkább a tulságos tűz okozta bágyadtság, de amely csak pillanatokra mutatkozott, hogy az eszmék hatása alatt újból a láng, a hev foglalják el annak helyét. Sőt eszében sem volt a meghalás. Hányszor mondogatta utolsó kötetének megjelenése után is rozszakaratu kritikáiról:

— Megolnének; pedig én azért is csak

ruháztak fel, magától értetődően, hogy kötelezettségeket is rovtak reánk és hogy lelkeskedni tudunk szeretett magyar hazánk népnevelésének felvirágoztatására iránt, arról — azt hiszem — fényes bizonyítékokat nyújtanak e lapok előző hasábjai is.

Hogy pedig az 1868-ik évi 38. t. cz. 147. § szabványai eddigéig is foganatba vétettek, igazolják a választó-kerületben alakult tanító-egyletek; — a választó-kerületben alakult tanító-egyletek; — de hogy a választó-kerületi-egyletek együttes működése vált szükségessé akkor, midőn az országos szövetséget életbeléptetése feladatának megoldására több bizonyosnál. És miután a hoz közel állunk: több bizonyosnál. És miután a dolog lényege tulajdonképen e sarkítélen nyugszik, nem hallgathatom el azon akadályt, melylyel megyénk területén az egyesülés tekintetében találkozunk. — Köztudomású tény, hogy megyénknek három tekintélyes hitfelekezete van és e hitfelekezeteknek számos népiskolája. Az ezen iskoláknál működő ugynevezett hitfelekezeti tanítók, az egyházi kormányok által kiadott statutumok értelmében, évenként két tanítógyűlésben tartoznak megjelenni; ezenkívül a választó-kerületi tanító-egyletnek tagjai lévén, ennek két gyűlésében szintén részt vesznek; — most jönne még a központi egyesület gyűléséni megjelenés s így egy felvidéki 30-40 forinttal díjazott tanítóinak évi bére is kevés volna, hogy ötszöri megjelenésének kiadásait fedezhesse.

Éppen ezért indítványozni bátorodom, hogy a megtartandó első értekezlet alkalmával a tárgyak sorozatába felvétesse nek a következők:

a) Mentessék fel a hitfelekezeti tanítók a statutum szerűleg megállapított — ugynevezett papi gyűlések alkalmával tartatni szokott esperes kerületi tanítógyűléseken legalább egy megjelenés kötelezettsége alól.

b) A választó-kerületi és központi-egyletek gyűlései alkalmával látassanak el a tanítók az idézett törvény 147. §-a és az e vonatkozatban 1876. évi 20,311. sz. a. kelt vallás- és közoktatásügyi miniszteri utasítás 26. §-a értelmében, illő napidíj és fuvar költségekkel.

Az a) pontra vonatkozólag az illető egyházi kormányoknál, a b) pontra vonatkozólag pedig a megyei közigazgatási bizottságnál lesznek a kellő lépések megtendők.

Ezeket ajánlom az öttagu bizottság kegyes figyelmébe.

Önök pedig, kik a tárgyak oly tekintélyes számmal fordultak hozzám vegyétek jelen soraimat vizsgáló és megnyugtató, válaszul

Mád, 1879. évi márczius 16-án.

Vladimír János.

A háziiparról. *)

A háziipar hazánkban nem új dolog. Űzik azt itt századok óta s azért könnyen felvetheti valaki azt a kérdést, hogy miért indítottunk mégis ez idő szerint egy országos mozgalmat a háziipar terjesztése végett? miért irányult a kormány figyelmé e mozgalomra? miért vonjuk be a művelt társadalmat a munkába? miért kérjük a törvényhozást, hogy méltassa ez ügyet legykomolyabb figyelmére?

Egyszerűen azért: mivel a háziipar eddig alig volt jövedelmi forrásnak tekinthető: mivel, ha

*) Mutatvány Jagócsi Péterfy József miniszteri biztos hozzánk beküldött ily című röpiratából.

túlélem őket s akkor meg fogom mutatni, hogy nem haragszom rájuk; megveszem ereklyeül láb-szár-csontjaikat s azokkal fogom kedvencz-csemeget, a mogyorót törni.

* * *

Sokat nyomorogtunk együtt.

Pedig ő nem volt azzal kénytelen. Pompásan, urilag élhetett volna odahaza Zemplénben. De ő küzdeni akart, hogy így szerezzen magának hirt, nevet. S dalolt:

A szabadságot úgy imádom,
S megyek a végzet rabja lenni.

Haza is ment volna ő, csak én mentem volna vele.

— Bandi, gyere velem Zemplénbe, gyere édes öregem, olyan pompásan fogunk élni.

Mikor haza ment, onnan is ostromolt, le vélben, versben:

„Jer fia jer! Elmúlt a nyár,
Ősz van, a nap szelidebb már,
Halk fuvalmak ébrednek
Es sárgulnak a gerezdek.

E szép tájon. Bodrog mentén,
Vigan élünk majd ketteskén;
Naphosszanta csatangolván:
Völgyek mélyén, halmok ormán.*

De hát én nem mehettem Zemplénbe, mert nincs ott egyéb jussom, mint hogy ott találtam születni.

* * *

Republikánus volt.

Istenem! Melyik költő nem az?

Persze, jobban szeretnék volna, ha nem lett volna semmiféle politikai hitvallása, mint nincs a mai fiatalságnak.

a háziipar az marad, mi volt, még azon csekély értékét is elveszti, mellyel bírt, t. i. hogy belőle a néposztály saját szükségleteit némiképp fedezze.

Miből állott és áll még ma a háziipar? Elsorolok néhányat belőle

Mármárosban, Erdély bércei között, az oláh asszony még akkor is fon és guzsalylyal jár gyalog s lovon, midőn egy faluból a másikba, vagy a vásárba megy. Fon gyapjufonalat, sző belőle halinát vagy gubát, maga s a család számára.

A székely asszony és leány fon és sző székely szőttést és durva kender vásznat, mely utóbbit Oláhországban Galacson szivesen vesznek vitorláknak. — Készít a székely nép sásból szotyrot, szalmából durva kalapot, mely nélkül székely és szász asszonyt egyes vidéken nem is láthatni a mezőn. Magának dolgozik ez is.

Hajdan az egész Szepesség, Sárosmegye nagy része font és szőtt len és kender gyölcset — elárosztott avéle az országot, melyben a szepesi vászonát jobbat csak a nagy ur ösmert. A földesur jobbágyai széles e hazában majdnem kivétel nélkül fontak és szöttek az uraság számára; e vászon mind Debreczenbe gyűjtetett össze s onnan Rozsnyóra ment a fehéritőkhöz. Ez kereseti forrás volt és nagy nemzeti vagyon. De megsemmítette a gondatlanság, főleg meg az 1848 utáni korszak, egyszerű okból.

Ugyanis a mechanikai orsó tétlensége itélte a guzsalyt és rokkát; lehetetlenségé vált a kézi fonalnak a mechanikai orsóval versenyezni. Ennek az lón következtése, hogy a cseh, morva és sziléziai nép a fonoda tulajdonosától fonalat és szövőszeket kapván s mert addig, míg 30 rőf vászonra valót font volna, négy száz rőf vásznat szöhetett s mert a fonodák a gyapotot a legnagyobb tökéletességgel változtatták fonallá; — elő állott az olcsó vászon. De mert a gyepfehéritést felváltotta a gyors fehéritő vegyi szerrel, mert az apretura által a vászon sima, fényes és tetszetős lett — s végre mert hazánkban senki sem foglalkozott a kérdéssel s a szepesi ember elvesztvén pénzét a magyar bankóban, vállalkozni nem tudott; — szükségkép tönkre ment a legszebb háziipar s azzá lett, mivé az oláh és székely asszony munkája; t. i. az ön szükség fedezetévé.

Háziipar volt a tulipántos láda, nyoszola és szék, melyet ezerével hoztak Trencsénből le a Vágon Komáromba, onnan Budapestre. Az alföldi nép fényűzési czikke volt ez. — Ma fénymázolt ládát, szekrényt és ágyat vesz az alföldi magyar. A tulipántos ládák készítőit erre nem figyelmeztette senki; ez az ipar is semmivé lett.

Nem jelentéktelen háziipar a tót, szerb és oláh asszonyok himzése, de kereskedelmi cikket csak annyiban képez, amennyiben a faluból egyik vagy másik vásárba viszik ismét csak a nép között elárusítani.

De a veszprémi kulacs, a bakonyerdőbeli fa szerszám, az erdélyi havasok alján készült cseber, dézsa, ez mind háziipar, — hanem hat csak olyan, mely a nemzeti vagyont nem öregbíti, épen olyan, mint midőn az állam pénztárában lévő pénz hol egyik hol másik könyvbé van bezetve, egyik alapnó, a másik foggy, de az egyenlet egy és ugyanaz.

Ez és ezekhez sok hasonló az a háziipar, mely századok óta áll s melyről egy kitünő tudós, a magyar klerus egy nagyérdemű tagja azt mondja, hogy ezt nem fejleszteni, hanem conserválni kell, hogy a magyar typut el ne veszítse.

Szerintem azonban a háziiparnak épen úgy

Nétezeiben rendíthetlen maradt.

Világos, hogy jobb sorsa lett volna, ha földig hajtja magát, arczára mosolyt erőtetve, csókolja a pártfogó kezeket.

Ezekért aztán csipték, marták, harapták. Nyomait vér és köny jelzik. Vér, amely az ő halálra mart szívéből csepegett ki, köny, melyet most annyian hullatunk érte.

Mert hiszen siratja az is, aki életében ellensége volt.

* * *

Azért, hogy nem szeretett vidéken, Zemplénben maradni, mégis nagyon ragaszkodott megyéjéhez, annak fiaihoz. Sokszor egész jóízű tetszelgéssel mondta, mikor közös barátainkról Mezey Ernőről, Hornyay Kálmánról és Verhovay Gyuláról beszélgettünk:

— Meglásd öreg, hogy a zempléni fiatalság nyomot fog maga után hagyni, mint hagy maga után a szarvas-csoport abban a csalitban, amelyen keresztül törte magát.

* * *

Hátrahagyott kézíratai jelenleg nálam vannak. Szándékom azokat összegyűjtve egy füzetben kiadni. Mig ezt tehetem, addig is álljon itt néhány — többnyire — töredék.

M i n t h o g y h a . . .

Mint hogyha szentegyházban lennék
Hogy kis szobádba lépek,
Megállok némá; a küszöbnél,
S nem tudom én, mit érzek . . .

Szivemben bú és csodálát, mintha
Látnám, mi meghalt régen,
S arany-napok tündér- emléke
Csendül fülembé mélyen.

kell fejlődnie, mint fejlődik minden, mi a tökély foka felé halad.

Ma már a háziiparnak jövedelmi forrássá kell átalakulni, mert ebben egy alig képzelhető kincs, igen nagy nemzeti vagyon rejlik.

Ha elmegyünk Genf környékére vagy a badeni és württembergi fekete erdősebbe s megnézzük az óra-ipart; ha elmegyünk Hof és Coburg között fekvő közel 63 faluba és megnézzük a kosár ipart;

vagy megtekintjük a szászországi Schvajcz szerpentin kő- és gyermekjáték iparát; tovább menve Szászország harisnya-szövészetét, mely a művelt államok legnagyobb háziipara; és ha megnézzük azt, hogy Szilézia falvaiban hány százezer pár keztyű; — vagy

Florenz vidékén hány millió méter szalma fonat; Svéd és Norvégiában, ugy Svajczban Mairingen és Brienc városokban mennyi fa dolgoztatik fel mint háziipar, hány ezer embert foglalkoztat; — akkor világos fogalmat nyerünk a háziipar fontosságáról, mely ama állam polgárainak milliókat és ismét milliókat hoz be.

Látva mindezeket, melyek csak egy töredékét képezik a művelt nyugati államok háziiparának, önkénytelenül felmerül a kérdés: vajjon miért nem lehet e hazában is, — mely a természet minden adományával pazarul van ellátva — a népek oly kereseti forrást szerezni, mely ezt legalább a napi nyomortól mentse meg?

A feleletet, melyet annyiszor zsebre tettem, elmondom röviden.

Igen művelt nagy tekintélyű férfiakról hallottam azt, hogy hazánk kiválólag földművelő állam, népe 6—8 hét alatt gyakran (de nem mindig) annyi foglalkozást nyer, hogy felévre biztosítja magát az éhenhalástól — de csak ettől!

Egy másik tekintély így okoskodott: miként jut a birtokos osztály ahhoz, hogy a népek ipart, ipari foglalkozást szerezzen, hiszen az iparos ugy is a birtokostól él, a nép meg, ma is túlkövetelő tapszám díjjaiban; hátha még jobb módúvá válik!

Ámde ezen urak, bármi tekintélyek legyenek is a közigazgatás vagy jogtudományok terén, még is rövidlátók, vagy önzők, vagy soha sem foglalkoztak a közgazdasági tudományok legelemibb részével.

(Vége köv.)

X Patti Sarolta hangversenyéről.

Az idő rövidsége s lapunk szűk tere nem engedti, hogy a Patti hangversenyéről hosszabban foglalkozzunk s nem is érezzük magunkat hivatottnak arról részletező művészeti méltatást írni.

Annyi bizonyos, hogy kiket a magasabb zene kedvelése a megyeház termébe össze gyűjtött, azoknak egy élvezetes s emlékezetes estét szerzett a művészársaság.

Maga Patti Sarolta, a világhírű testvére Adeline megett álló, de azért szintén nagy hírnévre szert tett énekművésznő kétségkívül bámulatos technikát mutatott be s hozzá oly tüzzel s kedvvel énekelt, hogy a művészársaság egyik tagjának nyilatkozata szerint: ha Pesten ugy énekelt volna mint Ujhelyben, nagyobb sikert és elismerést talált volna, mint a minőben részesült.

E kedvező dispositioa bizonyára azon meleg fogadtatás és tapsvihar szolgáltatott legtöbb okot, melyben az egybegyűlt diszes közön-

Főlemelt fővel...

Főlemelt fővel vidoran
Nézem, a világ hogy rohan —
Bohók az élet képei — —
S oly édes elmerengeni;

Oly édes elmerengeni
Kacajunk dalba önteni
És a kacagó rimeken
Kisírni magunk édesen.

Legyen utolsó...

Legyen utolsó ez a dal,
A mit tehozád irok,
Az emlék hunyja le szemét
S hallgassanak a kinok.

Vád, szemrehányás vegyenek
Örökre búcsút tőled
Es dalaim kísértete
Ne háborgasson többet.

Legyen nyugalom, étedet
Aludd mosolygva végig,
S ne tudd, hogy ágyad szőnyegén
Az én vérem sötétlik.

Verses töredékein kívül — melyek közül, csak futólag vettem ki e hármát — kézíratai közt találtam poliitikai, társadalmi, bölcsészeti feljegyzéseket. Ezt különösen azért emlitem fel, mert a halála alkalmából írt nekrológok nagyrészt azt hangoztatták, hogy Darmay nem birt tanulmányokkal, nem foglalkozott „komolyabb” dolgokkal (lévén azoknak az uraknak a versírás nem elég komoly.)

Persze, ezeket a sorokat ott Zemplénben alig fogja öt-hat ember olvasni. A divatos nyavalya csak nem fog Zemplénben kivételt tenni.

ség a művésznőt részesíté, — ki aztán jutalmul programmon kívül elénekelt a híres „Lach-Lied”-et is, melynek eredetiségét s csodálatosságát leírni alig lehetne. Egyes, a nevetést legközvetlenebb természetességgel s mégis művészi bravourral adó helyein a dalnak a közönség is kénytelen volt Pattival együtt jóízűen nevetni.

Kik Patti Saroltát régi körútján hallották valamely nagy városban énekelni, azt állítják, hogy szép hangjából igen sokat vesztett s csak páratlan technikája maradt meg s hogy most már az illúsiót nagyon rontja, miszerint az egykori sudár leányból tisztos matrona lett, ki a dícsőség jótékony hatása alatt ugyanannyit gyarapodott külső ténnyel, mint a mennyit vesztett hangjából.

Bár mint legyen a dolog, annyi tény, hogy Ujhely nem hallott még ily énekművésznőt s talán nem is fog egyhamar hallani.

Grün hegedű- és Munk gordonka-virtuósok szintén elragadták a közönséget nagyszerű játékuikkal, de kedvenczvé mégis Lövenberg, a fiatal párisi zongoraművész lett, ki oly bravourral játsza egy trio hatalmas zongoraszét s oly technikai tökélyt s finom értelmezést mutatott be a Chopin-féle „Mazurka” s méginkább a „Polonaise eloadásánál, mely méltán meglepő volt még azokra is, kik jelesebb zongoraművészekről is hallották már e darabokat.

Örömmel tapasztaltuk, hogy Ujhelynek és vidékének van oly közönsége, mely egy Patti-concertért lelkesülni képes s annak élvezeteit megérteni s elismerését kifejezni is tudja, de nem mulaszthatjuk el másrészt megróvni azokat, kik csak azért jönnek föl egy hangversenybe, hogy ott szomszédnőikkel fecsegenek, a közönség türelmét próbára tegyék, az előadást zavarják s izléstelenségöknek s még valaminek . . . jeleit adják.

Végül még elismeréssel akarunk adózni a Kállai-testvéreknek, kik ily művészi estélyek meghonosítása által okvetlenül érdemeket szereznek magoknak nemcsak a zenebarátok, de általán a művelés fejlesztése s Ujhely jó hírnevének emelése körül.

Mindenesetre azonban ajánljuk, hogy egyelőre újabb ilyenmü vállalatba ne bocsátkozzanak, mert sok volna a jóból s csak a jövő téli saisonra gondoskodjanak ismét egykét ily művészi estélyről.

J e l e n t é s .

A s.-a.-ujhelyi ref. iskola javára rendezett hangverseny jövedelmezett összesen 464 frt 37 krt. Ezen összegből a kiadások tettek 152 frt 37 krt és a szegedi vízkárosultak javára kiadott 25 frt és így a tiszta jövedelem a kitűzött czérra maradt 287 frt, — mely összeg takarékpénztárba helyeztetett.

A jótékonyczélhoz felülfizetéssel járultak: Gräfl József 5 frt, Dókus József 5 frt, Meczner Béla 3 frt 50 kr., Piliy Ferdinánd 3 frt 50 kr., Borúth Elemérné 1 frt, N. N. 1 frt, Palóczy László 1 frt, Török Pál 1 frt, Szabó Elek 5 frt, Láczy Kálmán 1 frt, Karsa Ferencz 4 frt, Albert Pál 1 frt, Gallik Géza 2 frt, dr. Löcherer Lőrincz 1 frt, Debreczeni József 1 frt, Fuchs István 1 frt, Rosenblum Isidor 50 kr., Májér Lure 2 frt, Roth Bernáth 2 frttal; akiknek egyenként ugy, mint általában a pártoló közönségnek meleg köszönetünket nyilváníttuk.

Ki foglalkoznék ma szépírókkal? Igaz-e kedves olvasóim! Ragályos már ez a gondolkodás. S kordont se vonnak ellene: hogy ne terjedne jobban, mint a pestis! Én mégis elmondom ezeket s épen a „Zempléni Lapok”-ban, mert hiszen a pestis sem pusztít el mindenkit; az irodalom iránti iszony ragálya is csak megkímél egy-két szebb lelket. Azoknak irok. Azok bizonyára nem fognak megtagadhatni egy sohajt annak emlékére, aki, ha életben marad, egykor Zemplén büszksége leendett.

Nem akarom, hogy az ő sirja elválasztó jel legyen köztem és azok közt, kiknek hűségét megsértem, midőn kimondom, hogy Darmay a kortársak közt a legeredetibb, legközvetlenebb, lehangulatosabb lyrikus volt, de tartozom ezzel a kijelentéssel, nem azért, hogy újat mondjak, hanem keserű szemrehányásul azoknak, kik életében nem akarták ezen igazság elismerését mutatni, halála után azonban siettek arczképét kiadni, sajnálkozó nekrológokat írni róla.

Tudta ő ezt előre:

„A mig éltél csak gyűlöltek,
Mikor meghalsz: megsíratnak . . .
Édes szívem ezt a példát
Vedd eszedbe jól magadnak”

mondja „Ujabb költeményeiben” s ugyanazokban másutt:

„Farizeus, Judás-lelkek
Most is nagyon tiszteltetek;
S most is az a legjobb köztünk.
Kit mindnyájan megköveztünk”

mely utóbbi strophát bizony magokra olvashatják irodalmi kufárjaik.

Szabó Endre.

Ugyanez alkalomból a lelkes közreműködők is, u. m. a helybeli dalárda. Farkas-Éva Jolán urnő, Polacsek Irén urhölgy, Bajusz József, Olchváry Béla, Grün József és Simon Mihály urak. fogadják nyilvánosan kifejezett hálás elismerésünket.

S.-a.-Ujhely, 1879. márcziushó 22.

Fejes István,
lelkész.

Hlavathy János,
s. főgondnok.

Különfélék.

A szegedi árvízkárosultak javára a városi képviselő testület által kezdeményezett gyűjtés idáig 800 frton felüli összeget eredményezett s ha ehhez hozzá számítjuk azon 180 frtot, melyet Kossuth Gusztávné urhölgy, ki első volt a részvét nemes munkájában, egy gyűjtőiv eredményeként a „Pesti Naplónak” beküldött, városunk polgársága már idáig közel 1000 frtot adományozott s így a gyűjtés összege 1000 frtot meg fog haladni. A gyűjtés körül különös érdemeket szereztek magoknak Jelenek Ádám, Kretovics József és Csáky Imre urak. A zempléni megyei kereskedelmi-, ipar- s hitelbank 23-án megtartott évi rendes közgyűlése ugyan-e czérra 200 frt segélyt szavazott meg. Lapunkhoz újabban Kluger Miksa ur küldött be 1 frtot.

+ Tűz volt kedden éjjel fél tizenegy óra tájban s a piaristák klastromán tul, a „Ronyva” partján egy szalmás ház égett meg. Nem hiába, hogy tűz által már rég óta nem nyugtalanítottunk (a minék egyéb iránt csak örülhetünk); de ezen tüzeset formális chaoszt idézett elő a lakosság közt s az éj daczára, mindjárt a vész kezdetekor, tenger-néptömeg hullámozott az utcákon, mire azonban a helyszínére érkezett, már akkorra a látványosságból nagyon kevés jutott. Tűzoltóink is kivergődtek a terhes szerkocsival; de erre szükség nem volt. Szerencse azonban, hogy nagyobb vész nem nötte ki magát, a mit a meggyült épület közelébe zsufolt szalmás házak könnyen lehetővé tettek volna.

× A Zsolyomkai-fürdőbe vezető út rendbehozása s javítása a városi képviselő-testületben elhatározottat. Szükséges is, hogy ezen út, melyen már egyszer-másszor szerencsétlenség is fordult elő, olyan állapotban tartassék, hogy a regényes helyecske élvezésétől a közönség ne legyen kénytelen visszariadni azon gondolat miatt, hogy mig föl- vagy leér, könnyen nyakát is szegheti.

Fiatál öngyilkosok. E hó 22-én este egy 5-öd osztályu 14 éves Zachár István nevű gymnasiumi hallgató vetett véget pisztolylövéssel fiatal életének. Este 8 óráig jó kedvvel mulatott s dalolt egy ismerős háznál s ekkor szállására térve, a kertbe ment s itt szíven lötte magát. A háziak halották a durranást, de mi roszt sem sejtettek s csak másnap reggel találták meg élettelen testét. Tetteinek indokál ut említik, hogy este atyjának a városba érkezteről szerzett tudomást s — több más czérra kapott pénzt elköltvén, — félt annak dorgálásától. A szerencsétlennél két levelet találtak, egyik atyjához volt czimezve s kéri benne családját, hogy ne busuljanak miatta, éljenek boldogul s ne kutassák hová tette a küldött pénzt s óráját. A másik levél egy barátjához van intézve s körülbelül így hangzik: Elhatározott szándékomat végrehajtottam; add által bucsuüdvözetemet minden barátomnak. Tisztelem és csokolom E-t (egy leány neve) mond meg, jöjjön ki temetemre. Szegény ifju a korai fejlődés áldozata lett s ha egyebek helyett könyveivel foglalkozik, talán boldog ember lehetett volna belőle. — Sárospatakon szintén ily megdöbbentő eset adta elő magát. Bodor nevű jogász szombat éjjel agyonlőtte magát. Tetteinek oka ismeretlen. Hátrahagyott, humoros hangon írt levelében arra kéri jóbarátjait, hogy öltöztessek fel csinosan; mert kitudja: nem sokat adnak-e a divatra a — másvilágon.

A sárospataki ref. főiskolai énekkar által, f. évi márczius 15-én, saját pénztára gyarapítására rendezett hangverseny minden tekintetben kielégítő sikerrel végződött; daczára, hogy a hangverseny után következő táncvizgálon, a közben érkezett szegedi szerencsétlenség híre miatt, szokott kedélyességéből és élénkségéből nagyon sokat vesztett. A jótékony czélhoz felülfizetésekkel a következők járultak: Desevffy Sándor 3 frt, Dr. Ballagi Géza 2 frt, Németh László 2 frt, Nagy Gusztáv 1 frt, Rácz Gyula 1 frt. Fogadják a nagylelkű adakozók szives köszönetünket. A rendezőség.

Arvay József, megyei első tanfelügyelő, e derék s jeles tanférfi nincs többé. Folyó hó 21-én egy hirtelen kifejlődött betegség vetett véget életének s 23-án közrészvét mellett kísértetett Sárospatakon örök nyugalomra: Jövő számunk bővebben fog emlíkelével foglalkozni.

Nagy-Mihályban márczius hó 25-én a „Kos” vendéglő termében az ottani dalárda közreműködésével, a szegedi árvízkárosultak javára műkedvelői előadás tartatik és pedig „Az egy pohár víz” és „Angolosan” című vigjátékok kerülnek színpadra.

× Mihályiban négy legény, köztük két huszár, iddógált a korcsában. Az iddógálásnak jó kedv, a jókedvnek dallás lett az eredménye. Kezdetig pedig legelőször „nótázní” az egyik huszár, mire egy a mulatók közül provokálta a másik huszárt, hogy „mért nem dalol, hiszen ő is huszár!” Ebből szóváltás támadt, azután — „majd szitokra, majd karóra” . . . denique: a mulatók összekaptak s egy

keveset lökdösődtek, dulakódtak aztán ismét elesenedesedtek. — Az egyik huszárnak apja azonban ott-hon olyan forma hírt hall azalatt, hogy fiát a korcs-mában „gyilkolják,” felkerekedik tehát s kisebbik fia kíséretében a helyszínére érkezik, itt látva, hogy nincs veszedelem, még öszszeszedta a mulatókat, hogy minek bolonditják oda, ha baj nincs. De vele jött fia élénkebb színben látta a helyzetet s disputa közben kést ragadva, két legényt — a kik az ő kedves bátyját állítólag bántalmazták — megszurkált. Az egyiknek sebe, mint halljuk, életveszélyes.

Sport.

× A szalónkázás ivadja bekövetkezett s a „sport”-nak e nemét, mely a vadászok előtt egyike a legkedvesebbeknek, néhány nap óta már szélitiben üzik s olykor nem minden eredmény nélkül. — **Érdekes vadász** eseménykének volt tanuja néhány nap előtt az ugynevezet magas-hegyi sectió is, a bányácskai malom felett. Beeske Bálint adófelügyelő ur kopók előtt egy hatalmas vadkanra vett célba s két golyót bocsátott abba. A halálra sebzett dühös állat azon-

ban fölemelkedett s feléje tört. Beeske ur lélekje-lenlétét egy pillanatra sem veszíté el s midőn a tájékozó vadkan, ugyszólván elérte, egy utolsó golyót röpített koponyájába.

Szerkesztői üzenetek.

Sárospatak. A Nekrolognak kérjük a folytatását jövő esztőtökig beküldeni, hogy egyszerre adhassuk. A küldemény most már későn érkezett.
G. K. Szintén csak a jövő számban közölhetjük.

Hivatalos s magán árverési hirdetések díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szög 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr.

Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetések mérték szerint számítatnak és pedig egy □ centiméter 2 kr.
Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

HIRDETMÉNYEK.

Háromszorinál többszöri hirdetéseknel a díjmérséklés, valamint kívánatra különösen kiemelt hirdetéseknel a díjfölemelés esetről esetre, külön egyezkedés tárgyát képezi.

A „Kis hirdető” rovatában kis, legfeljebb 5 sorig terjedő hirdetések díja, kinestári illetéket is bele értve 50 kr.

A tisztelt gazda uraknak szives figyelmébe
a fakerekek és néhány elkerülhetetlen öntött vasrész kivételével — **egészen kovácsolt vasból készült,**
merítő kerék rendszerű

sorbavető-gépeket

ajánl

a csermelyvölgyi gazdasági gépgyár Kassán.

Raktár: Kornstein Ignác urnál S.-a.-Ujhelyben.

A fentebb említett sorbavető-gép leginkább csak **hátulvezetéssel** készítették, kívánatra azonban előlvezetéssel is szállítatik. — Egy 13 soros sorbavető-gép súlya 400 kiló és húzásához **egyenetlen téren** is két középnyagságu ló elegendő anélkül, hogy azokat váltani kellene.

A szállított sorbavető-gépeinkről számos elismerő levelek kezeink közt vannak.

Árjegyzékek és leírások kívánatra ingyen küldetnek. A megrendelések pontosan teljesítettnek.

A csermelyvölgyi gazdasági gépgyár igazgatósága.

Hirdetés.

Alólírott van szerencsém a helybeli és vidéki t. közönségnek jelenteni, miszerint ez-előtt mintegy másfél évvel e városban megnyitott **óra-üzletemet**, mely eddig leginkább csak órák javításával foglalkozott, jelen-tekényen meggyobbítottam, s most már abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű

függő, fali és zsebórákat

raktáron tartva, az idevágó igényeknek telje-sen eleget tehetek.

Eladott óráimért, melyek nálam csakis gondosan szabályozva adatnak el, **jótállást vállalok** s kezeskedem azok **pontossága s kitű-nőségéről**.

Végül, mint gyakorlati órás — ki e minő-ségben ismereteimet a fővárosok első mühe-lyeiben szereztem meg — ajánlom magamat szakmába vágó minden megbízás pontos és jutányos teljesítésére, igyekeztvén az irányom-ban eddig is tanusított nagybecsű bizalmat még inkább kiérdemelnem.

Mély tisztelettel

Mirsky Theobald, órás,
főutca Schön Leo-féle házában a r. h. templom áttellenében.

A nagyhid-utcai özvegy Hönsch Edéné házában

két bolt helyiség

mely jelenleg Deutsch Herman által tartatik bér-ben, Szentgyörgynaptól **három** egymásután következő évre kiadó.

A feltételekről tettes Horváth Pál ur ad felvilágosítást.

3—4

„ZEMPLÉN”

ujjonnan berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA

vállalkozik mindennemű könyvnyomdai munkák, ugymint:

Esketési és bál meghívók, tánczrendek, név-jegyek, gyászjelentések, folyóiratok, köny-vek, falragaszok, üzleti-tudósítások, árjegy-zékek, körlevelek, (Cirkulare.) étlapok, vignettek, levélfejek és borítékok czimnyo-másának elkészítére.

Továbbá: egyleteknek, társulatoknak, pénz-intézeteknek szükséges nyomtatványok, ugymint: alapszabályok, főkönyvek, évi és havi kimutatások, részvények (szines alapnyo-mattal), szelvények, napijegyzékek, nyugták, utalványok, stb. a leggyorsabban és a mű-izlésnek teljesen megfelelőleg készítettnek, Ugyszintén: mindennemű községi, hivatalos és ügyvédi nyomtatványok, ugymint: jegy-zőkönyvek, közgyűlési meghívók, idéztvé-nyek, kézbesítési iverk, adóssági felszólítások leltár, köteleztvények és egyéb e szakmába vágó nyomtat-ványok elkészítése elfo-gadtatik.

Két utcai szoba, konyha, ka-mara és fatartó april 24-től bérbeadó. Értekezhetni Em-ber Ernő Mihály urral a pol-gári takarékpénztárban.

Schön Sándor kereskedésében egy ta-nuló, valláskülönbség nélkül, minden perczen fel-vétetik. Jelentkezések a fenti céghez intézendők.

2—2

Szabadkézből

birtok-eladás.

A „Nagyerdőn” lévő és kizárólagos tu-lajdonomhoz tartozó 100 katasztrális hold rét, — továbbá Néspeszt községében egy belhely s ugyan ottan regale rész, — továbbá Petrik községében boglyákba rakott mintegy 300 mázsa jó minőségű széna, szabad kézből eladó.

A feltételek iránt akár közvetlenül hozzám, akár tettes Pereszlényi István varannói ügyvéd urhoz lehet fordulni.

Kelt Vehécczen (u. p. Varannó) 1879. már-cziushó 12-én.

Özv. Füzessey Antalné.

Ménes eladási hirdetés.

Méltóságos gróf Forgách László ur — tiszta-csegei félvérménesének felosztatása folytán, együtt vagy egyenként 14 darab vemhes, részben már beellett és újra fede-zett anyakancza, az idei csikókkal együtt és egy angol telivér hágómén szabad kézből olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Reviczky Ta-más urad. igazgató Tisza-Csegen (Hajdume-gye) u. p. Karczag.

2—3